

Tichý zabiják 21. století – cukrovka

Diabetes mellitus (cukrovka) je metabolické onemocnění, které je charakterizováno chronickou hyperglykémií (vysoká hladina glukózy v krvi) a poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin (definice WHO).

Zvýšená hladina glukózy v krvi následně poškozuje cévní stěny, vyvolává zánět a podporuje aterosklerotický proces. Dlouhodobě vysoká hladina krevního cukru může po čase zapříčinit infarkt, cévní mozkovou příhodu, poškození ledvin, nervů, poškození až ztrátu zraku a infekce, které mohou vést až k amputaci dolních končetin.

Některé výsledky měření hladiny cukru v krvi podle Evropského výběrového šetření zdravotního stavu s lékařským vyšetřením – EHES 2014, jehož cílem bylo přinést aktuální informace o zdravotním stavu české populace a zmapovat rizikové faktory, které ho ovlivňují:

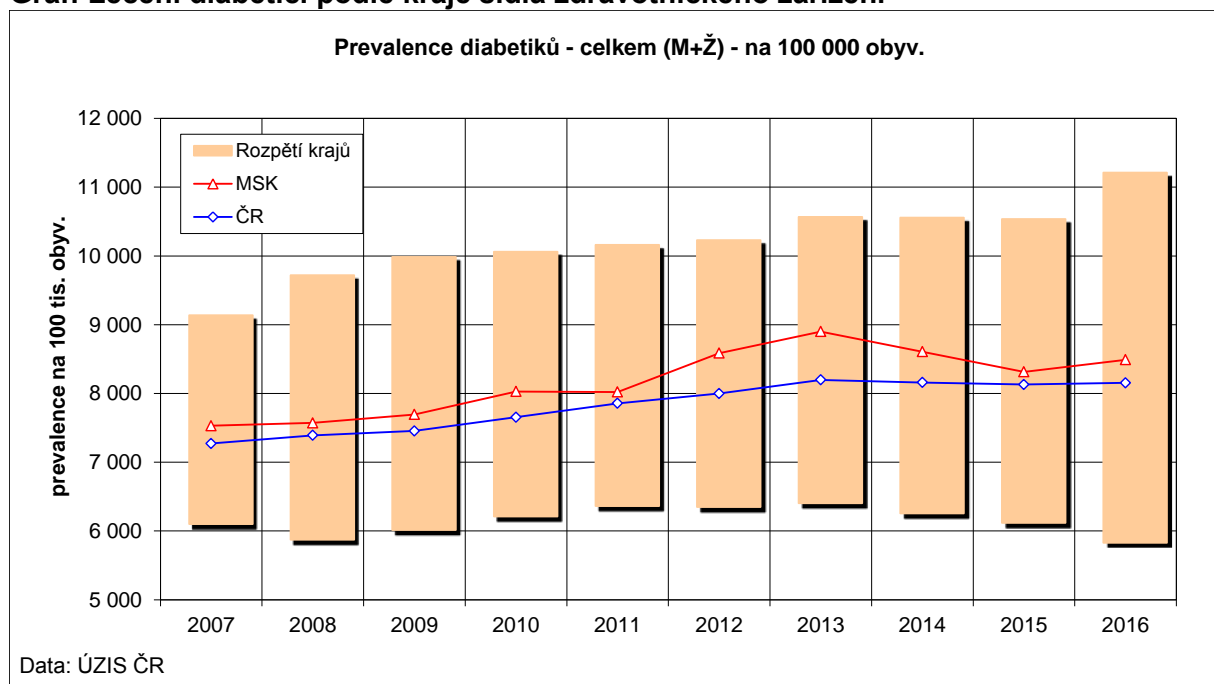
- Diabetes byl zjištěn u 8,6 % mužů a 5,7 % žen.
- O svém zdravotním problému nevědělo 22 % mužů a 20 % žen.
- Kompenzovaný diabetes byl zjištěn u 53 % léčených mužů a 59 % léčených žen.

Světová zdravotnická organizace (WHO) odhaduje, že celosvětově je diabetes třetím nejzávažnějším rizikovým faktorem předčasné úmrtnosti.

(Zdroj: Zdravotní stav české populace, výsledky studie EHES 2014, Státní zdravotní ústav Praha 2016)

Podle posledních dostupných informací z ÚZIS ČR (Zdravotnická ročenka České republiky 2016) se v roce 2016 léčilo s tímto onemocněním 861,5 tisíce osob (424 tisíc mužů a 437,4 tisíce žen). V průběhu roku byl diabetes nově zjištěn u 115,8 tisíce pacientů, z toho v 575 případech u osob do 19 let. Počet komplikací diabetu se snížil z 248 tisíc v roce 2015 na 243 tisíc, z toho bylo 39 % retinopatií (onemocnění sítnice), 44 % nefropatií (postižení ledvin) a 17 % postižení dolních končetin, tzv. diabetická noha. V průběhu roku 2016 zemřelo 26 982 osob s diabetickým onemocněním, z toho 3 766 osob zemřelo v důsledku diabetu.

Graf: Léčení diabetici podle kraje sídla zdravotnického zařízení

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111, Fax: 595 138 109

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f

Moravskoslezský kraj patří mezi kraje s nejvyšším počtem léčených diabetiků, v roce 2016 se v kraji s tímto onemocněním léčilo 48 957 mužů a 53 894 žen.

Trend výskytu tohoto onemocnění je rostoucí, očekává se, že v roce 2035 bude mít cukrovku v ČR 10 % dospělé populace.

Nejčastějším typem je diabetes 2. typu (až 92 % nemocných). Vzniká většinou až v dospělém věku. Hlavními příčinami je nevhodný životní styl spojený zejména se stravováním, kouřením a nadměrné požívání alkoholických nápojů, přílišná stresová zátěž, nedostatek pohybu a relaxace. Pravidelné cvičení nejméně 30 minut denně a lepší strava s nízkým obsahem tuků a vysokým obsahem vlákniny významně snižuje riziko vzniku diabetu 2. typu.

Měli bychom omezit konzumaci zejména tučných a sladkých potravin.

Podrobnější informace o tomto onemocnění a také o akcích ke dni diabetu najdete na www.dendiabetu.cz.